

شناسه	تاریخ تهیه گزارش	رویه اجرایی	۱۴۰۱/۰۸/۰۲
عنوان موضوع	تسهیل در اخذ شرایط بازپرداخت تسهیلات از محل صندوق توسعه ملی		
مرجع طرح موضوع	دبیرخانه شورای گفت و گو		
شرح موضوع	<p>طرح ایجاد حساب ذخیره ارزی در قالب ماده ۶۰ قانون برنامه سوم توسعه کشور در سال ۱۳۷۹ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و به دنبال آن، آیین‌نامه اجرایی آن نیز در آبان همان سال، از سوی هیئت وزیران به تصویب رسید. به موجب بند (ه) ماده ۶۰ قانون برنامه سوم توسعه کشور (مصوب ۱۷ فروردین ماه سال ۱۳۷۹ و ۱۹ مهرماه سال ۱۳۷۹ مجلس شورای اسلامی)، آیین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و بانک مرکزی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی حداکثر ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ تصویب این قانون، به تصویب هیئت وزیران رسید. هدف از صندوق توسعه ملی این است که با تبدیل بخشی از عواید ناشی از فروش نفت و گاز و میعانات گازی و فرآورده‌های نفتی به ثروت‌های ماندگار، مولد و سرمایه‌های زاینده اقتصادی و نیز حفظ سهم نسل‌های آینده از منابع نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی تشکیل می‌شود. در ابتدا بر اساس مفاد برنامه پنجم توسعه، دولت موظف بود سالانه ۲۰ درصد درآمدهای نفتی خود را به حساب خزانه این صندوق واریز کند. اما در برنامه ششم توسعه این سهم به ۳۰ درصد افزایش پیدا کرد. دولت طی چند سال اخیر به دلیل فشارهای ناشی از تحریم‌ها و تحقق نیافتن درآمدهای نفتی استفاده از منابع این صندوق را در دستور کار خود قرار داد. البته برداشت دولت از این صندوق تنها با تصویب مجلس و دستور مقام معظم رهبری ممکن است. طبق اساسنامه صندوق توسعه ملی از محل منابع آن تسهیلات در دو بخش ارزی و ریالی پرداخت می‌شود و استفاده‌کنندگان آن فعالان اقتصادی بخش خصوصی، تعاونی و بنگاه‌های اقتصادی متعلق به مؤسسات عمومی غیردولتی هستند. تسهیلات صندوق توسعه ملی معمولاً بر اساس ضوابط تعیین‌شده در قوانین بودجه در اختیار متقاضیان در حوزه‌های پیشنهادشده از سوی دولت قرار می‌گیرد. یکی از مهم‌ترین امتیازات این تسهیلات نرخ بهره آن‌هاست که عموماً کمتر از ۱۰ درصد بوده و با توجه به این که نرخ تسهیلات بانکی بیش از ۱۸ درصد است، این اعتبارات برای متقاضیان و فعالان حوزه‌های مختلف اقتصادی جذاب و مقرون به صرفه هستند. بنابراین اگرچه تسهیلات صندوق توسعه ملی نرخ بهره بسیار کمی (کمتر از ۱۰ درصد) دارند اما زمانی که این تسهیلات با منابع بانکی ترکیب می‌شوند و دریافت‌کننده آن‌ها مانند کشاورزان به دلیل مشکلاتی مانند تغییرات قیمت و زمان بهره‌برداری، نتوانند سر موعد به</p>		

<p>دلایل مختلف مانند تورم، کرونا، حوادث قهری و ... آن‌ها را تسویه کنند، مجبورند مطالبات را با بانک‌ها آن‌هم با نرخ ۲۴ درصد تسویه کنند!</p> <p>لذا با توجه به اهمیت موضوع، جلسه کارشناسی با حضور معاونین و نمایندگان محترم استانداری، بانک کشاورزی، بانک ملی و ... جهت برون رفت از این چالش به شرح ذیل برگزار شد:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • عدم بررسی درست جدول زمانبندی طرح توجیهی افراد جهت اخذ تسهیلات • عدم در نظر نگرفتن تورم سال‌های آتی جهت تسویه تسهیلات • عدم بررسی توان مالی افراد جهت بازپرداخت تسهیلات • عدم توان بازپرداخت تسهیلات سر موعده به دلایل مختلف اعم از (تورم، کرونا و...) و اجباراً تسویه تسهیلات از طریق بانک‌ها با نرخ ۲۴ درصد 	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه</p>
<p>جلسه کارشناسی در ساعت ۸:۳۰ صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۳ با حضور نمایندگان محترم استانداری، بانک ملی، بانک کشاورزی مشاور محترم عالی اتاق، کارشناسان دبیرخانه شورای گفتگو و نمایندگان محترم بخش خصوصی برگزار و همگی نظرات کارشناسی خود را طبق شرح مذاکرات در خصوص صندوق توسعه ملی ارائه نمودند.</p> <p>جناب آقای نصیری مشاور محترم عالی اتاق اشاره نمودند همان‌طور که در جلسه شورای گفتگو موضوع صندوق توسعه ملی مطرح شده بود و استاندار محترم تاکید داشتند که پس از انجام کار کارشناسی در خصوص این موضوع مجدداً مطرح گردد. سپس اعضا نظرات خود را پیرامون موضوع بیان نمودند:</p> <p>جناب آقای معابی نماینده محترم بخش خصوصی در شورای گفتگو در خصوص صندوق توسعه ملی اذعان داشتند در استان قزوین یک سری واحدهایی وجود دارند که از صندوق توسعه ملی تسهیلات اخذ نمودند ولی با توجه به شرایط کرونا و تغییر نرخ ارز دچار آسیب شدند و نتوانستند نسبت به بازپرداخت تسهیلات خود اقدام نمایند. بنابراین پیشنهاد ایشان این بود که این تسهیلات برای یک سال دیگر تمدید گردد و همچنین نشستی با حضور بانک‌ها و مسئولین محترم شورای بانک‌های استان برگزار گردد و نظرات آنها به صورت کارشناسی جهت اخذ مصوبه ملی در شورای گفتگوی استان اعلام شود.</p> <p>نماینده محترم بانک ملی اظهار داشتند: طرحی که از صندوق توسعه تسهیلات دریافت می‌کند باید از نظر اقتصادی توجیه پذیر و از لحاظ فنی قوی باشد که بتواند مورد تصویب قرار گیرد. ولی به دلیل</p>	<p>جمع‌بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی) به تاریخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۳</p>

شرایط موجود می توان پیشنهاد داد که به بانک ها به مدت یک سال زمان داده شود تا با مشتری مدارا و جرایم را لحاظ نکنند. در خصوص وامهای فوق (که از طریق صندوق توسعه ملی پرداخت می شود) اختیاری نزد بانک نیست و اگر ظرف مهلت مقرر اقدام ننماید در مورد وجه فوق نزد بانک مرکزی برای بانک تصمیم میگیرند.

جناب آقای زارع نژاد نماینده ی محترم بخش خصوصی در شورای گفتگو نیز در خصوص اخذ تسهیلات از محل صندوق توسعه ملی اظهار داشتند ابتدا باید مشخص گردد که وام گیرنده به چه منظور درخواست تسهیلات دارد (در رابطه با تولید، سرمایه در گردش، سرمایه گذاری ثابت) و اینکه اگر تسهیلاتی در نظر گرفته شود باید به صورت کشوری باشد و قانون باید برای همه یکسان اجرا شود ایشان در ادامه به عملکرد تعدادی از بانک ها اشاره نمودند و خواستار تعامل بیشتر بانک ها با مشتریان خود شدند.

سرکار خانم نجف آبادی نماینده ی محترم استانداری نیز بیان داشتند باید واحدهای مشکل دار شناسایی شوند. در حال حاضر قانون، رسته های الویت داری را که با آسیب مواجه شدند (کرونا و غیره) مشخص نموده است بنابراین اگر بخواهیم پیشنهاد ملی بدهیم باید رسته های الویت دار مشخص و شناسایی گردد که این مشکل در رابطه با سرمایه در گردش است یا در سرمایه ثابت. در ادامه پیشنهاد نمودند برای محرز شدن واحدهای مشکل دار در انواع رسته های شغلی، بازه ی زمانی و همچنین اهلیت سنجی گیرندگان تسهیلات کارگروه تسهیل برگزار و بانک ها نیز موظف به انجام مصوبه ی کارگروه باشد.

جناب آقای کوچکی نماینده ی محترم بانک کشاورزی بیان نمودند صندوق انعطاف پذیری لازم را ندارد ولی به جهت قدرتی که هیات مدیره صندوق توسعه ملی دارد، از مصوبات تکمین نمی کنند. همچنین در ادامه آقای کوچکی راهکارهایی را برای برون رفت از این چالش به شرح ذیل بیان نمودند:

۱- شناسایی سرمایه گذارها برای اخذ تسهیلات صندوق توسعه

۲- بررسی جدول زمانبندی طرح توجیهی افراد برای اجرا

۳- در نظر گرفتن تورم سال های آتی

در پایان جناب آقای نصیری مشاور محترم عالی اتاق ضمن جمع بندی موضوع موارد ذیل را به عنوان مصوبه این جلسه اعلام نمودند:

۱- دستورالعمل نحوه پرداخت تسهیلات صندوق توسعه ی ملی و رای دیوان عدالت اداری در این خصوص اخذ گردد.

فرم گزارش کارشناسی

(پیوست شماره (۱) دستورالعمل تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی)

<p>۲- مکاتبه ای با شورای هماهنگی بانک ها جهت اخذ کلیه ی تسهیلات اخذ شده از محل صندوق کلیه ی بانک ها انجام پذیرد. در نهایت پس از بررسی، برای عملیاتی نمودن این مقررات پیشنهادات ذیل را مطرح نمودند.</p>	
<p>۱- تشکیل کارگروه کارشناسی صندوق توسعه ملی و بررسی موارد به شرح ذیل (استانی)</p> <ul style="list-style-type: none">• توان مالی افراد وام گیرنده• بررسی زمان بندی اجرای طرح <p>۲- امکان تمدید مهلت حداکثر برای یک زمان معین (از دو ماه تا حداکثر دو سال) جهت طرح هایی که در حین اجرا خارج از حیطه کار متقاضی (تورم، کرونا، حوادث قهری و ...) دچار مشکل شده اند. (ملی)</p>	<p>• پیشنهادات</p>
<ul style="list-style-type: none">• تصویب نامه هیات وزیران به شماره ۶۲/ت/۵۶۴۰۸ ه مورخ ۱۳۹۸/۰۱/۰۵• رای دیوان عدالت اداری به شماره ۵۹۴۳۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۹	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>